

Up-to-date terapie intersticiálních plicních procesů

Martina Šterclová

Pneumologická klinika 2. LF UK a FN Motol, Praha

Pneumologická klinika 1. LF UK a FN Motol, Praha

V posledních letech je věnována pozornost pacientům s intersticiálním plicním postižením (IPP) při systémových chorobách pojiva. Odpovídá tomu i množství doporučených postupů zabývajících se touto problematikou. Většina hodnotí efekt již známých molekul v managementu IPP. V průběhu roku 2024 nebyla publikována žádná klinická studie, která by obohatila portfolio léčebných možností novou molekulou. Nově byly publikovány doporučené postupy managementu a léčby plicních alveolárních proteinóz. Ukazuje se, že u nemocných s idiopatickou plicní fibrózou, kteří utrpí akutní exacerbací, lze léčbu vysokou dávkou kortikosteroidů považovat spíše za škodlivou než přínosnou pro pacienta. Dlouhodobá domácí oxygenoterapie by měla být nadále vyhrazena pouze pro pacienty s IPP, kteří splňují indikační kritéria pro tuto terapii. Vliv na zmírnění námahové dušnosti v běžném životě nemocných nebyl prokázán. Stejně tak nebyl prokázán benefit léčby opioidy k mírnění symptomů. Národní doporučené postupy věnované této problematice jsou postupně aktualizovány a jsou dostupné na stránkách České pneumoftizeologické společnosti.

Klíčová slova: intersticiální plicní proces, systémová choroba pojiva, plicní alveolární proteinóza, vaskulitida.

Up-to-date therapy of interstitial lung processes

In recent years, attention has been paid to patients with connective tissue diseases and interstitial lung disease (ILD). This is reflected in the number of recently published guidelines dealing with this issue. Most of them evaluate the effect of already known molecules on the management of ILDs. During 2024, no clinical study was published that would enrich the portfolio of treatment options with a new molecule. Guidelines for the management and treatment of pulmonary alveolar proteinosis were recently published. It turns out that in patients with idiopathic pulmonary fibrosis who suffer acute exacerbation, treatment with high doses of corticosteroids can be considered more harmful than beneficial to the patient. Home oxygen therapy should continue to be reserved only for patients with ILD who meet the indication criteria for this therapy. The effect on alleviating exertional dyspnea in the daily life of patients has not been proven. Similarly, the benefit of opioid treatment to alleviate symptoms has not been proven. National guidelines dedicated to this issue are gradually updated and are available on the website of Czech Pneumological and Phthiseological Society.

Key words: interstitial lung disease, connective tissue disease, pulmonary alveolar proteinosis, vasculitis.

Úvod

Protože mezi intersticiální plicní procesy (IPP) je řazeno cca 200 nosologických jednotek, bylo by velmi ambiciózním cílem věnovat se této skupině v plné šíři. V roce 2024 a 2025 byla publikována řada doporučených postupů, které se problematice IPP věnují. Souběžně jsou aktualizovány i české doporučené postupy pro diagnostiku a léč-

bu některých z IPP. K dispozici jsou na webových stránkách České pneumoftizeologické společnosti (1). Nejvíce novinek se týká IPP při systémových chorobách pojiva. Byla publikována data z historicky první studie věnované cíleně léčbě pacientů s radiologickým fenotypem plicního postižení v podobě nespecifické intersticiální pneumonie a nový postup věnovaný diagnostice a léčbě plicní alveolární proteinózy.